

Vergaderjaar 1992-1993

23 135

Wijziging van enkele onderwijswetten in verband met aanpassing van de regeling voor vervoerskostenvergoeding ten behoeve van leerlingen in het basisonderwijs, het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs

Nr. 4

VERSLAG

Vastgesteld 7 juni 1993

De vaste Commissie voor Onderwijs en Wetenschappen¹, belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel, brengt als volgt verslag uit van haar bevindingen.

Onder het voorbehoud dat de regering tijdig zal hebben geantwoord, acht de commissie de plenaire behandeling van dit wetsvoorstel voldoende voorbereid.

Algemeen

De leden van de fractie van de Partij van de Arbeid hadden kennis genomen van het wetsontwerp tot wijziging van enkele onderwijswetten in verband met aanpassing van de regeling voor de vervoerskostenvergoeding ten behoeve van leerlingen in het basisonderwijs, het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs. Deze leden hadden er behoefte aan hierover enkele vragen te stellen en opmerkingen te maken.

De leden van de fractie van D66 konden instemmen met de voorgestelde toepassing van de vervoerskostenvergoeding op ouders van geestelijk gehandicapte kinderen in het regulier onderwijs en op ouders van leerlingen in het niet-bekostigde onderwijs.

De leden van de PvdA-fractie verzochten de regering concreet te verduidelijken waaruit is gebleken, dat gemeenten het verstrekken van een vervoerskostenvergoeding beperken tot slechts die leerlingen die scholen bezoeken die worden bekostigd uit de openbare kas (zie kamerstuk 21 486, nr. 2). Deze leden verzochten de regering aan te geven waarom ouders van leerlingen die een «niet uit de openbare kas bekostigde school» bezoeken, wel recht hebben op het uit de openbare kas bekostigde leerlingenvervoer. Waaraan moet worden gedacht bij «niet uit de openbare kas bekostigde scholen»? Kan de regering een overzicht geven van het aantal, de grootte en de plaats van vestiging van de niet uit de openbare kas bekostigde basisscholen en scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs?

Waar de regering in de memorie van toelichting schrijft, dat de vaste Kamercommissie voor Onderwijs en Wetenschappen kon instemmen met

¹ Samenstelling:

Leden: Hermes (CDA), Beinema (CDA), Van Leijenhorst (CDA), voorzitter, Niessen (PvdA), Ginjaar-Maas (VVD), ondervoorzitter, Van der Vlies (SGP), Franssen (VVD), Jorritsma-Lebbink (VVD), Janmaat-Abee (CDA), Leijne (PvdA), Nuis (D66), De Cloe (PvdA), Lilipaly (PvdA), Van Gelder (PvdA), Frissen (CDA), Van de Camp (CDA), Tuinstra (CDA), Netelenbos (PvdA), Versnel-Schmitz (D66), Witteveen-Hevinga (PvdA), Huibers (CDA), Quint-Maagdenberg (PvdA) en Sipkes (GroenLinks).

Plv. Leden: Boers-Wijnberg (CDA), G. H. Terpstra (CDA), Reitsma (CDA), Akkerman (PvdA), Kamp (VVD), Schutte (GPV), Dees (VVD), Korhals (VVD), Van der Hoeven (CDA), Buurmeijer (PvdA), Ter Veer (D66), Van Gijzel (PvdA), Huys (PvdA), Vermeend (PvdA), Deetman (CDA), Lansink (CDA), Roosen-van Pelt (CDA), Beijlen-Geerts (PvdA), Groenman (D66), Leerling (RPF), Van Iersel (CDA), J. H. van den Berg (PvdA) en Willems (GroenLinks).

het regeringsstandpunt inzake het (tussentijdse) evaluatieonderzoek naar de wijze van functioneren van de Wet gemeentelijke regelingen leerlingenvervoer, merkten de leden van de PvdA-fractie op, dat met die opmerking voorbij wordt gegaan aan de tijdens het mondeling overleg gemaakte kanttekeningen in verband met het functioneren van dat leerlingenvervoer. Ook de Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen heeft tijdens het mondeling overleg gemaakte toegezegd een aantal aspecten van het leerlingenvervoer nader te bekijken. In een brief van 17 december 1992 reageert de staatssecretaris dan ook terecht op een aantal discussiepunten ten aanzien van het leerlingenvervoer. Deze brief en het gevoerde mondeling overleg gaf de leden van de PvdA-fractie aanleiding tot het maken van de volgende kanttekeningen.

De huidige wet leidt ertoe dat ouders alle kosten van vervoer voor eigen rekening dienen te nemen wanneer de afstand van hun woning tot de school kleiner is dan de door de gemeente vastgestelde kilometergrens. Is de afstand groter dan de kilometergrens, dan kunnen ouders in principe aanspraak maken op een volledige vergoeding van de vervoerskosten, waarbij dus ook de kosten die zijn verbonden aan het vervoer tot aan de kilometergrens worden vergoed. Is het niet beter om een bepaling in de wet op te nemen die inhoudt dat de kosten van vervoer tot aan de kilometergrens voor eigen rekening komen? Dan wordt een eind gemaakt aan de volgende situatie zoals beschreven in een brief van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten: bij een kilometergrens van 4 kilometer dienen ouders wier woning 3,9 kilometer van school is gelegen alle kosten van vervoer te betalen, terwijl ouders die een woning hebben op 4,1 kilometer van de school in principe alle kosten vergoed krijgen.

In het akkoord over Toerusting en Bereikbaarheid (T&B) van 28 mei 1991 wordt opgemerkt dat met een positieve intentie zal worden bezien op welke wijze de eigen bijdrage in de vervoersregeling kan worden herzien. Tijdens het mondeling overleg van 4 juni 1992 sloot de staatssecretaris niet uit dat er iets moest gebeuren, mede gezien de toezegging aan de ouderverenigingen. Kort na de zomer (van 1992) zou de Kamer over de uitkomst van nadere verkenningen worden geïnformeerd. Tot op dit moment, twee jaar na het T&B-akkoord is over de concrete uitwerking van dit aspect nog niets vernomen. Ten aanzien van de eigen bijdrage verwezen de leden van de PvdA-fractie ook naar het eerder genoemde mondeling overleg. Met instemming hadden zij geconstateerd, dat de staatssecretaris van mening is dat het decentralisatieproces er zijns inziens toe zal leiden, dat de rijksoverheid geleidelijk aan zal afzien van de voorwaarde van een bepaald retributiepatroon. Zowel de positieve intentie uit het T&B-akkoord als de erkenning van het decentralisatie-uitgangspunt bracht deze leden tot het voorstel om te overwegen de eigen bijdrage niet meer verplicht voor te schrijven. Zij verzochten de regering om een reactie op dit voorstel.

Tot slot verzochten de leden van de PvdA-fractie de regering nader te verduidelijken dat het Nederlandse onderwijssysteem ervan uit gaat dat de kloof tussen de keus voor een op flinke afstand gelegen school van denominatieve voorkeur en daardoor de aanwezigheid van hoge vervoerskosten, overbrugd moet kunnen worden. Waar is in de wetgeving dit uitgangspunt terug te vinden? Is het mogelijk om bijvoorbeeld voor het basisonderwijs en/of het LOM en MLK een maximale vergoedingsafstand (bijvoorbeeld 20 kilometer) in de wetgeving te introduceren?

De leden van de fractie van D66 vroegen of er enig zicht bestaat op de financiële consequenties voor gemeenten nu het verstrekken van een vervoerskostenvergoeding ook zal gelden voor leerlingen aan niet-bekostigde (maar wel in de zin van de Leerplichtwet erkende) scholen. Tot slot wezen zij op de brief van de staatssecretaris van 17

december jongstleden over het leerlingenvervoer. Het was hen onduidelijk of de kwestie van de eigen bijdrageregeling nu wel of niet zal worden betrokken bij de definitieve evaluatie van de vervoerskostenregeling.

De voorzitter van de commissie,
Van Leijenhorst

De griffier,
Roovers